

[Hans Hansen (Baagø).]

rådede i landet. Det er ganske interessant læsning at gennemgå hele det materiale, der foreligger fra den tid, og at gøre sig bekendt med det første lovforslags behandling i begge rigsdagens ting. I de udtalelser, der blev fremsat både i folketinget og i landstinget, afspejler denne ulykkelige arbejdsløshedstilstand sig gang på gang, og jeg for min part finder ingen anledning til at tale med ringeagt om det forsøg, man dengang gjorde på at finde udveje til at bøde noget på ulykken. Der er heller næppe nogen, som tør påstå, at forsøget ikke kom til at betyde en hjælp for en del unge arbejdsløse i de år, der gik fra 1933 til 1940. Fra år til år blev loven, med større eller mindre ændringer, forlænget. I 1940 blev den til en lov om ungdomslejre, og i 1947, efter en fuldstændig omarbejdning på grundlag af en betænkning fra ungdomskommissionen, som blev afgivet den 10. september 1946, til en lov om foranstaltninger til imødegåelse af ungdomsarbejdsløsheden.

Ved behandlingen af dette sidste lovforslag udtalte ordføreren for udvalget, det ærede medlem hr. Strøm, den 7. marts 1947 her i tinget bl. a. — jeg beder om den højtærede formands tilladelse til at citere —

„Men det er klart, at med fremtiden for øje må det apparat, der her er tale om, stå i forhold til den opgave, der skal løses. Det bliver det kommende ungdomsudvalgs opgave at indstille til arbejds- og socialministeren, at det bliver sådan, og det vil jeg gerne ønske dette udvalg held til.“

Under samme lovforslags behandling i landstinget udtalte den daværende arbejds- og socialminister, hr. Søren P. Larsen, bl. a.:

„Det er ikke min tanke at stille et større apparat op end absolut påkrævet. Vi må selvfølgelig afpasse administrationen nøje efter den ungdomsarbejdsløshed, som forefindes. Der bliver ikke tale om hverken 20 eller 40 skoler — selvfølgelig ikke. Antallet må bringes ned til et minimum, så at vi kun får, hvad der er absolut nødvendigt i den givne situation. Det er hensigten, og det er jeg overbevist om at ungdomsudvalget også vil give mig tilslutning til, så længe jeg har med administrationen at gøre.“

Jeg har med vilje og forsæt trukket disse to udtalelser frem i lyset, fordi det jo vit-

terligt er kommet til at gå noget anderledes, end disse meget fornuftige udtalelser lovede. Jeg har foruden at gennemse denne lovgivnings forhistorie også gennemset en række økonomiske oversigter vedrørende statens ungdomstekniske skoler i finansåret 1949—50, hvilke oversigter indeholder en mængde detaljerede oversigtstabeller over disse skolers benyttelse og drift m. v., ligesom jeg har gjort mig bekendt med indholdet af loven af 29. marts 1947. Under denne gennemlæsning har jeg bemærket mig forskellige interessante ting. F. eks. at skolernes driftsunderskud i 1949—50 har været over 2,3 mill. kr., at gennemsnitsudgiften til fødevarer pr. kostdag på de fleste af skolerne har ligget betydeligt over det beløb, deltagerne har betalt for deres kostforplejning, at der i tiden fra 1. oktober 1949 til 31. marts 1950 er afgang 240 elever til arbejde, medens der er bortgået 453 elever uden gyldig grund, at der ifølge lovens § 6, stk. 3., for fuld kost skal betales 35 pct. af den indtjente løn, dog ikke udover 2 kr. 50 øre pr. dag, og for logi ligeledes 15 pct., dog ikke udover 1 kr. pr. dag, samt at der ifølge samme paragraf, stk. 6, skal ydes alle dem, der omfattes af denne lovgivning, fri rejse hen og hjem og fri rejse i forbindelse med jule- eller påskeferie. Det undrer mig ikke, at der i tiden fra 1. oktober 1949 til 31. marts 1950 har været 329 elever, som tidligere har været på ungdomsskole, når det er sådanne vilkår, man indbyder til. Tænk, om vore tusinder af studenter kunne få tilsvarende tilbud under studierne, så ville vi måske kunne slippe for protestdemonstrationstog til Christiansborg i fremtiden. Jeg har også med interesse bemærket mig, at man på disse skoler beskæftiger ikke blot rengøringspersonale, men endogså altnuligsmænd sine steder. Som om de pågældende elever ikke selv kunne tage del i rengøringen og i alt muligt arbejde! En uddannelse på disse områder var, når alt kommer til alt, måske endnu mere nyttig og formålstjenlig end opskoling, omskoling og arbejde til tariffmæssig betaling.

Efter det kendskab, jeg har fået til hele denne lovgivning og det, den har udviklet sig til, må jeg give den højtærede arbejds- og socialminister fuldstændig ret i de betragtninger, den højtærede minister fremførte ved fremsættelsen af det foreliggende